

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

## § 317

### **Lielahden kartanopuiston yleissuunnitelma sekä hoito- ja käyttösuunnitelma**

TRE:4455/10.03.04/2019

Valmistelija / lisätiedot:  
Timo Koski

#### **Valmistelijan yhteystiedot**

Erikoissuunnittelija Anna Levonmaa, puh. 040 139 9288, etunimi.  
sukunimi@tampere.fi

#### **Lisätietoja päätöksestä**

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.  
sukunimi@tampere.fi

#### **Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

#### **Päätösehdotus**

Hyväksytään Lielahden kartanopuiston yleissuunnitelma sekä hoito- ja käyttösuunnitelma, piirustus n:o 18/20972/2 sekä siihen liittyvä raportti. Hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisia investointitöitä tehdään erikseen vuosisuunnitelmissa määrättyjen investointirahojen puitteissa.

#### **Perustelut**

Lielahden vanha kartanopuisto kunnostetaan alkuperäisen, 1800-1900 - lukujen vaihteesta peräisin olevan ilmeen mukaisesti. Kunnostuksessa vaalitaan kartanoalueen vanhojen rakennusten ja puistoalueen kokonaisuutta ja kehitetään aluetta osana Hiedanrantaa ja Lielahdeta.

Kartanopuisto kunnostetaan oleskelu- ja virkistyskäyttöön. Kartanopuiston ydinalue soveltuu rauhalliseen oleskeluun. Penkkejä sijoitetaan käytävien varrelle, käytävien solmukohtien pienille aukioille sekä kartanon edustan suihkulähteen äärelle. Lähellä rantaa sijaitsevalle näköalatasanteelle asennetaan piknikpöydät. Kartanon terassi voi jatkossakin toimia ulkoterassina esimerkiksi kahvilayrittäjälle. Kartanopuiston historiaan voi tutustua puiston historiasta kertovien info- ja valokuvataulujen avulla.

Kartanopuistossa voidaan edelleen järjestää tapahtumia, mihin on varattu alue länsipuolen nurmialueelta. Tapahtuma-alueelle tulee mm. yleisö-wc. Puiston eteläosaan Syötävän puiston viereen on tehty leikkipaikkavaraus. Syötävä puisto säilytetään edelleen kaupunkiviljelyalueena. Myös uimarannan ja uimalaiturin perustaminen on pidemmän aikavälin suunnitelmissa, mutta se edellyttää rannan puhdistamista nollakuidusta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

Nykyinen grillipaikka siirretään pois päärakennuksen edustalta. Uusi grillipaikka voidaan haluttaessa siirtää Syötävään puistoon.

Puistoon johtaa etelä-pohjoissuuntainen vaahterakujanne. Puutarhataiteellisesti arvokas kujanne on tärkeä kävely- ja pyöräilyreitti. Kujanne on osin uusittu, mutta riveissä on vielä jäljellä vanhoja vaahteroita. Sitä kunnostetaan jatkossakin uusilla puustutuksilla.

Kunnostuksessa palautetaan kartanopuiston alkuperäinen käytäväverkosto. Pääreitit kulkevat rannan suuntaisesti ja kartanon ympäri. Kartanopuiston läpi kulkeva rantareitti on osa Näsijärven rannan virkistysyhteyttä.

Vanhoista puistopuista pystytään säilyttämään suurin osa. Huonokuntoisten, poistettavien puiden tilalle istutetaan korvaavat taimet. Uutta puustoa saadaan myös luontaisesti kylväytyneistä tammista, lisäksi tehdään täydennysistutuksia. Puistoon palautetaan siellä aikaisemmin kasvaneita koristepensaslajeja ja esiin tuotujen maakivien ympärille istutetaan perennoja. Perennoja istutetaan myös pääsisäänkäynnin viereen ja puiston sisäosiin. Niittyinä hoidetaan rannan rinteitä ja Maria Lydian polun pohjoispuolta.

Kartanopuiston alkuperäiset rakenteet - suihkulähde, graniittiportaat, näköalapaikka ja rannan luonnonkivimuuri - kunnostetaan. Myös rannassa olevan laiturin jäänteet säilytetään toistaiseksi ja sen turvallisuus varmistetaan. Rakenteiden kunnostus on aloitettu suihkulähteestä ja näköalatasanteen kaiteista.

Puiston kaikki kalusteet ja varusteet uusitaan kartanopuiston henkeen sopiviksi. Penkkimallina käytetään Tampereen perinteistä valkoista puistosohvaa, jonka kanssa sopivat yhteen rannan näköalatasanteen piknikpöydät.

Kartanopuiston alueella valaistaan tärkeimmät pääkulkureitit sekä osa palautettavista puistokäytävistä. Myös kartanorakennuksen julkisivut valaistaan.

Puiston hoitoluokat ovat R2 (toimintaviheralue), R3 (käyttöviheralue) ja A3 (maisemaniitty).

Arvokas kulttuuriympäristö

Lielahden kartano- ja tehdasalue on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Kartano ja sitä ympäröivä puisto ovat peräisin 1800-luvun loppupuolelta, Nottbeckien ajoilta. Kartanolle rakennettiin maisemapuisto kaartuvine käytävineen ja vapaamuotoisine istutuksineen sekä hyötytarha. Luonnonkaunis niemi ja näkymät Näsijärvelle tarjosivat hienot puitteet maisemapuistolle.

Kartanopuisto on säilynyt melko hyvin, vaikka käytäväverkosto, laituri ja hyötypuutarha ovat hävinneet. Viheralueen kunnostus on aloitettu hyötypuutarhan paikalta, jonne on rakennettu väliaikainen Syötävä puisto.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

Finlaysonin tehtaan omistajaperhe von Nottbeck hankki alueen omistukseensa 1800-luvun lopulla ja rakennutti sinne kartanon rakennuksineen ja englantilaistyyllisen maisemapuiston. Alue oli sen jälkeen usean omistajan hallussa ja suurimman osan 1900-lukua teollisuusalueena. Siellä sijaitsi muun muassa sulfiittiselluloosatehdas. Viimeinen tehdas lopetti toimintansa vuonna 2008.

Tampereen kaupunki hankki tehdasalueen omistukseensa 2014–2015 ja kehittää siitä uutta Hiedanrannan asuin- ja työpaikka-alueetta.

Suunnitelman 3.6.-19.6.2020 nähtävillä olleesta luonnoksesta saatiin kaksi käyttäjäpalautetta. Kooste palautteista ja niihin annetuista vastineista on erillisessä liitteessä. Palautteilla ei ole vaikutusta yleissuunnitelman tai hoito- ja käyttösuunnitelman sisältöön.

Lielahden kartanopuiston kunnostustyöt tehdään syksyn 2020 ja seuraavien vuosien aikana.

#### **Tiedoksi**

palautteen antaja 1 kpl, Timo Koski, Anna Levonmaa, Pekka Ranta, Juha Kaivonen, Matti Liski (Näkymä Oy), Heikki Saarinen (Infra Oy), Jani Ahonen (Infra Oy), Teemu Kylmäkoski (Infra Oy), Petri Kujala (Infra Oy), Janne Syrjä, Kirsi Mäntysaari-Ukkola, Lea Johansson, Anne E. Järvinen, Tarja Nikupaavo-Oksanen

#### Liitteet

- 1 Liite1 Yla 24.11.2020 Lielahden kartanop. yleissuunn. sekä hoito- ja käyttösuunn. raportti
- 2 Liite2 Yla 24.11.2020 Lielahden kartanopuiston yleissuunnitelma
- 3 Liite3 Yla 24.11.2020 Lielahden kartanopuiston ys ja hks, palautteet ja vastineet

#### **Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle**

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 27.11.2020 kaupungin internetsivuille [www.tampere.fi](http://www.tampere.fi)

Päätös on lähetetty sähköpostilla 27.11.2020

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin Internet-sivun <http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI> kautta.

Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

#### **Muutoksenhakuviranomainen**

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

Tampere  
27.11.2020

Jonna Koivumäki  
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

## Valitusosoitus

§317

## Valitusosoitus

### Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

### Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Viranomaisella on lisäksi valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

### Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus  
Raatihuoneenkatu 1  
13100 Hämeenlinna  
faksi: 029 56 42269  
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

### Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

### Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla. Jos ilmoitus julkaistaan kaupungin verkkosivujen lisäksi myös sanomalehdessä, katsotaan tiedoksiannon tapahtuneen kuitenkin seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta verkkosivuilla. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

### **Valituskirjelmän toimittaminen**

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

### **Oikeudenkäyntimaksu**

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.